

Gím trófea szemle, Tamási 2013. szeptember 26.

Deák István nyugalmazott igazgató beszéde

A hely ahol vagyunk a kiterjedt Tamási erdőtömb egy kicsi, de története során meghatározóvá lett területrésze. Ez a korábban tamási vadaskert, ma mint miklósvári parkerdő, pihenő erdő él a közbeszédben. Ebben a dombok közé szorult északias völgyben létesült bő 200 esztendővel ezelőtt, az Eszterházyak, európai méretekben is egyedülálló mintegy 600 holdas, két méteres téglakerítéssel megépített vadaskertje, amely a vadászat mellett a környezeti adottságával a korabeli igényes protokollt is magas fokon szolgálta.

Az egyedülállóan hangulatos erdei környezetet, a völgyben lévő patak színezésével, a már akkor is több száz éves, ligetes, laza erdőszerkezetű, hatalmas kocsányos tölgy matuzsálemek uralták mintegy 50 holdnyi területen. Ez az esztétikailag lenyűgöző harmonikus összkép és adottság ébresztette fel a kor iskola vezetésében a gondolatot szervezett, kulturált, programokkal felkészült egésznapos erdei kirándulásra. Csak csodálható, hogy 1807-ben - a részletes leírás ismeretében - az első ilyen kirándulás programjában milyen szervezettséggel gondoltak az ünnepélyességet növelő öltözködésre, a felvonulás impozáns rendjére, az azt kísérő és elmaradhatatlan zenekar hangulat növelő közreműködésére. A korabeli nevelési igényt jól tükrözi az a program amelyben a fiúgyermek a katonai exerciroztatást gyakorolták, míg a lányoknak játék volt a program. Külön program készült az előljárók részére ill. a köznép számára. Természetesen nem maradhatott el a helyi sütés főzés sem, amelynek ugyancsak szabályozott rendje volt. Ez alkalommal a 182 tanulót is beszámítva mintegy 300 fő étkezett a helyszínen.

A későbbi évek során egyre több rendezvény kötődik a helyszínhez, mint például a madarak és fák napja, vagy a tűzoltó majálisok és bizonyára még más is. Idővel az öreg tölgyek a hely ünnepeltjei. Oly annyira, hogy ezek egyikét, a legméretesebbet az úgy nevezett Csudafát - amelynek tőátmérője meghaladta a 140 cm-t - külön egy rézből készült, szöveges táblával látták el és később szinte ez lett a kirándulások célpontja. A fák felgyorsult elmúlását látva a század előn mintegy 13 törzset egyedi védelemre jelöltek ki, sajnos megkésve. Úgy, hogy az akkor már Vas Gereben fáiként ismert egyedek sorozatban adták fel tisztes kort megért küzdelmüket. Ma már csak egyetlen, ágaitól is megcsontolt aszkéta példány vívja élet-halál harcát a megjósolható közeli elmúlással.

A hely az idők során kegyeleti emlékhely is lett, azzal, hogy az 1898-ban meggyilkolt Erzsébet királyné tiszteletére, az országos programmal azonosan "Er-

zsébet kert" néven emlékfásítás történt, az egykori csemetekert helyén. Ma már csak néhány - de egészséges mocsárciprus, fűz, és tölgy egyed a szomorú esemény őrző tanúja.

Itt 1999. novemberében - a hely szellemét erősítendő - az idelátogató Habsburg Ottó és szűkebb családja emlékfákat ültettek az egykori emlékhelyen. A helyszín mindig fontos hangulati eleme volt a természetesen kialakult tó, amely az idők folyamán elmocsarasodott. Ennek felújítására, kotrására, bővítésére a nevében "tűzi víztároló" létesítése elnevezéssel volt mód a pénzügyi háttér előteremtésére. Azóta a környezeti gondozottság, az elvégzett partbiztosítás, fenntartás, horgászati kialakítással, a tó a millió igazi és meghatározó színfoltja. A háborút közvetlen követő évek sajátosan értelmezett felszabadultsága a korábbi vadkerítés írmagját is eltüntette. A közeli lőtér használatával járó változás annyira devalválta a környezetet, hogy az elhanyagoltság, magára maradottság lett úrrá a területen.

A fás liget tartós szeméttárolóvá vált. A látvány, az elhanyagoltság rossz érzése, a kibontakozó országos kezdeményezés amely a természet és az erdőjárásra orientált, indította el a hely rendbetételét. Amelynek első lépése volt az erdei tornapálya kialakítása, esőbeállók létesítése, játszótér kialakítása és berendezése. Mindez időben szerencsésen találkozott a korabeli nagy erdőtömb bekerítésével, amelynek közvetlen hozadéka lett, hogy a Dorombos kikerült a szorosán vett kiemelt vadászterületből. Kialakulnak a tenispályák, labdapályák és felfedeződik a terület mint szabadidő központ.

A kialakuló látogatottság mellett - visszatérően - megjelennek a helyi szabadtéri rendezvények, alkalmi sport vetélkedők. A korábbi évek rangos, ismétlődő és hangulatos programja volt a május végi tófesztivál, impozáns tűzijátékkal. Igazi nagy látogatottságot jelent a téli "jeges vízi élet" a zsúfolt korcsolyázókkal. A ma egyik legnagyobb immár állandó rendezvénye a "Trófea vadgasztronómiai verseny" a helyi érdeklődésen túlmutató vendégköri részvétellel.

A terület gondozottsága kedvezően hat vissza a látogatások hangulatára, fegyelmére. Ma már a látogatók énje egyre inkább azonosul a környezet mikéntjével. Azt gondoltam, és bizonyára egyetemlegesen is valljuk, hogy a természet motiválta hangulat oldja a napi gondjainkat, azonban ehhez egyfajta belső, lelki emocionális azonosulás is kell. Ehhez az el nem hanyagolható feltöltődéshez, a hangulati többlet eléréséhez nyújt igazán segítséget az elmúlt évben emelt Szent Hubertus kápolna külső esztétikai, építési eleganciájával és belső diszkrét hangulatának tolmácsolásával.